

•ΘΕ҆Ж.Ж.И ХО :ΘΘИСЛ I :ΘИ+Σ .ЛС.Х.И :Б.П.О.Θ .Ж.СК: Л ПЕI :Б.П.О.Θ .Л.СК: I +БИ.С+ +.Л.ЖЕЧ+ Х :ΘΘИСЛ .ЛИЖ: Х ИСЧОΣΘ

Mohamed AIT ICHOU

CRMEF Draa-Tafilalet,
MAROC

•ΘХЖИ

ΘХ 2015, ΣИИ. 8ΘЦΘС I 8ΘНВ:Λ: I ΣБ.П.О.И X 8ΘΘИСЛ .ЛИЖ: X ИСЧОΣΘ. О 2022,
ΣИИ. 5. 8ΘИХИ I 8Б.П.О.Θ .ПЛ: Ε +БИ.С+ +.Л.ЖЕЧ+. Θ Е. 5., X 8ОЖЖ: Ε IO., Λ
ΙΘЕПИ XЖ 8ΘСЖ.И I ХО 8ΘΘИСЛ I :ΘИ+Σ .ЛС.Х.И ХО 8Б.П.О.Θ .Ж.СК: Λ 8Б.П.О.Θ
.Л.С+ I 8ΘΘИСЛ I +.Л.ЖЕЧ+. IO. ο.Λ IEJ:Q +.ΘОΣΛ+ +.ΘЕЖ.Ж.И +.Л.О.Λ ο.Λ Ι.Ε
+Е.С+ +.Л.С+ ΙИС ΣО.Λ. Λ ΘЕ.С+ +.Л.С+ ΣЛ.С+ +.Л.С+ Λ ΣИИ.Λ. Λ ΣИИ.Λ. Λ ΛΛ.Λ. Ι.Е.К Ε.С+
Θ Σ+ +.Л.С+ ΣО.Λ. +.Л.С+ +.Л.С+ ΧО 8ОЖЖ: +.Л.С+ +.Л.С+ ΙΟ ΣХО I 8ΘΘИСЛ, IO. ο.Λ
ΙΘОЖИ: Е. ΛΣ ΣИИ. 8ΘСК.И Λ Е. ΛΣ ΣИИ. 8Л.С.О.С.ХО ΘЕI ΣБ.П.О.И X 8ΘΘИСЛ I
8ΘИ+Σ ΛΛ. Θ +.Л.С+ IO. ο.Λ ΙЛС ΣЛ.О.И ΣО.Б.И Ε ΣЛ.С+ +.Л.С+ Λ ΣС.С+ +.Л.С+

+.Л.С+ +.Л.С+ | 8.Л.С+ : +.Л.С+ +.Л.С+, .ΘИ+Σ, +.Л.С+, ИСЧОΣΘ, .Б.П.О.Θ, +.Л.С+ +.Л.С+

Citation :

AIT ICHOU, Mohamed. (2024, Mai). •ΘЕ҆Ж.Ж.И ХО 8ΘΘИСЛ I :ΘИ+Σ .ЛС.Х.И | 8Б.П.О.Θ .Ж.СК: Λ
ПЕI 8Б.П.О.Θ .Л.С+ I +.Л.С+ +.Л.С+ +.Л.С+ +.Л.С+ X 8ΘΘИСЛ .ЛИЖ: X ИСЧОΣΘ. Revue de recherche en sciences
humaines et cognitives, Tome 1, N° 2, Première Année, P 13-33.

1. +o়েলো+

IO. 0Λ ΙΘΞΠΗ ΧΗ Σ. Χ. ΑΚΘΩΗΛ Λ Σ. Χ. ΣΦ.Ο.ΚΙ ΘΣΙ ΣΗ.Π.ΘΙ. Θ +ΧΣΟ. (ΕΦΙΛ
ΠΣΩ 4), IO. 0Λ ΠΛC ΚΟ. | ΣΘΨΗ.ΚΙ ΧΗ ΒΘΨ.Λ. | ΒΘΘΗ.Λ | ΒΘΗ+Σ ΒΛ.
ΙΘΟΡΟ +ΟΧ.Μ.

2. ◊ΘΗ+ξ ◊└ΣοΧοι Χ +θ+ΗοΣ+ +θ└ο.ΚΞΥ+ : ΘΧ +ΘΙΣΗΘ+ οΟ
+θΛΞΛ.Ρ+ξ+

• ୧୦୫୫ • ତିଥି

¹ Hanoteau Louis Joseph Adolphe, *Essai de grammaire kabyle*, Alger : Typographie Adolphe Jourdan (1858).

Hanoteau Louis Joseph Adolphe, *Essai de grammaire de la langue tamachek*, Alger : Adolphe Jordan, (1896).

² Basset René, Notes de lexicographie berbère, *Journal Asiatique*, 8ème série, tome X, p. 365-464, (1887).

Basset René, Notes de lexicographie berbère, Extrait du Journal asiatique, Paris : Imprimerie nationale. (1888).

Basset René. Le dialecte de Syouah. Paris : Ernest Leroux, (1892a).

Basset René, Elude sur le zenatia du Mzab, de Ouargla el de l'Oued RIR'. Paris : Ernest Leroux, (1892b).

Basset René. Etude sur les dialectes berbères. Paris : Ernest Leroux, (1894).

Basset René, Etude sur les dialectes berbères. Paris : Ernest Leroux, (1897).
Basset René, Etude sur le zenatia de l'ouarsenis et du Maroc central. Paris : Ernest Leroux, (1895a).

³ Nusy d tannayt ad sg Jazzi El Mehdi (2018: 524).

„ЦС +8+Ио5Е1 5оЕ1Е1, И+Ио.Хо АЕ +Цо.ХЕ4+ ЕЦЦо.К1 ЕИQ%Д1 (И%О ЦАЛ%О ХО.ЦЦо.ХЕ), Ц.С %О Н.ОО ТИЕ1 ХО 3 ЕЦЦо.К1: ЦЦо.К1 +Х8+ (И% ЦАЛ% ЕИХЕ+Х), „ЦЦо.К1 Ц.И.Е (И% ЦАЛ% ЕЦХ!О+Х) А Ц.ЦЦо.К1 8.Е.Н% (le mode participiale).

ԱՅ ԱԾԸՆԿ Ի ԱԽԵ, ՏԱԱ ԱՀԾ 1) ԱՑՕԵՀՕ ԽԵ ՀԵՔՔԻ Օ. Ա ՔՔԽ.2 ՀԵԽԱԼԴԻԱԼ Օ. Ա ՔՔԽ. 2) ԱԿԱՑԱՀԵ ԽԵ Օ. Ա ՔՔԽ. 3) ԱԿԱՑԱՀԵ ԽԵ Օ. Ա ՔՔԽ. (action continue).

¹ Galand Lionel, Continuité et Renouvellement d'un Système Verbal : Le Cas du Berbère, *Bulletin de la Société Linguistique de Paris*, 72 / 1, p. 275-303, (1977).

² Tannayt: llant tikkan da ntara zun d : tett--- s tt---. Amdya: tettulmadnt da tt ntara awd s ttulmadnt

†+ΘΩΚΟΙ ΣΟΚΚΩΤΙ ΛΑ ΧΗ +ΘΙΛΣΤ + ΘΕΣΑ ΩΙΘΩ Ι ΤΛΣΙΘ+ ΛΕ ΧΗ
+ΘΕΕΛΑ+ (Transitivité), ΧΗ ΣΘΕΣΗ ΣΙΙQΞΙ (categories grammaticales) ΛΕ Λ
Σ+ΕΩΙ ΒΕΣΑ ΛΕ ΣΕΡΕΞΙ. ΗΙΟΙ ΣΕΡΕΞΙ Θ ΛΙΩΛΙ ΙΙΘ. ΗΙΟΙ ΣΕΡΕΞΙ ΩΘΙΕΥΗ
Θ ΒΕΣΑ Λ ΣΕΡΕΞΙ ΣΘΞΕΛΙ ΣΚΛΣΙ Λ ΒΕΧΧΟΣ Ι ΒΕΣΑ (le sujet du verbe). Χ
+ΘΧ. Ι ΣΕΡΕΞΙ ΩΘΙΕΥΗ Θ ΒΕΣΑ, ΡΩ ΛΕΛΑ ΛΘΟ ΣΕΡΕΞΙ ΩΘΙΕΥΗ ΣΚΛΙΣΙ
ΙΙΘ¹. ΛΣ ΩΗΣ+ ΒΕΣΑΙ ΛΣΗ, ΗΙΟΙ+ ΤΚΙΗΣΛΕΙ Σ+ΘΕΛΑΙ Σ ΒΕΣΑ ΗΛΛΑ Λ
ΣΗΛΑ Φ+ΣΧ ΣΕΜQΣ ΚΗΙ Λ +ΣΙ ΛΘΟΣΘΕΣΛ: Λο, ΗΙο, οο. ΗΙΟΙ+ ΠΙΟΕΣΙ Χ ΙΚΥΟΣΘ
ΘΟ Λο ΘΘΕΟΘΙ+ ΤΚΙΗΣΛΕΙ ΛΛΗ. ΗΙΟΙ ΛΣΗ ΤΚΙΗ+ Ι ΛΘΟΣΘΟ ΗΙΣ ΣΑΛΛΑ
Φ+ΣΧ Ι ΣΕΛΙ : ολ (ΣΟ ολ ΣΚΧΟ ΣΗΗ). ΩΘΕΣΛ Ιαθεπ ΙΥΛΛ ΛΘΟΣΘΕΣΛ Ιαθεπ
ΦΙο ΩΟΣΣΟ Ιαθεπ, οο ΘΘΙ+ΣΙ Θ (Ποο, θο, ΛΟ). ΣΚΕΟ ολ Ια ΣΛΑΘΙ+ ΣροΗ+ΣΙ
Ι ΣΟΚΚΩΤΙ Σ+ΕΙΣΧΙ ΧΗ +ΚΛΛΑ+ ΧΟ +ΘΙΛΗ. Λ +ΘΙΛΣΤ, ορκο ΩΗΣ+ Ι Σιο
ΒΕΣΑ Λο ΣΘΙΡΑΛ Ιαλκ ΙΙΘ, Φ+ΣΧ ιΙQΞΙ ΙΙΘ Λ +ΕΜQΣ Φ+ΕΛΛΙΟΙ+ ΙΙΘ (L'aspect
lexical)². ΛΘΟΙΣ Ι ΣΟΚΚΩΤΙ Ιαο Σο+ ΣροΗ+ ΣΚΕΗΣΙ Χ +ΘΧ. Ι +ΘΙΛΗ, Χ +ΘΧ.
Ι +ΘΙΣΗΘ+ ΦΙο ΦΛΛΑ+ ΧΟ +ΘΙΛΗ. Λ +ΘΙΛΣΤ. Σ+ΘΗΚΟ Ια ΒΕΘΟ Ζα+οο ΛΑΛ
Σ ΩΘΙΕΥΗ Λ ΩΗΟΣ Ι Ιαο Ι ΣΕΜΟΟΚΙ Λ +ΕΛΘΙ+ ΣΗΗΙο Ιαο +ΗΙΛΟΣΣΙ. οο ΖΕΗΟ
ΗΙΟΙ Σο+ ΣροΗ+ ΣΕΡΕΞΟΙ Χ ΣΟΚΚΩΤΙ.

¹ Boukhris, Fatima et al. La nouvelle grammaire de l'amazighe, Publications de l'Institut Royal de la Culture Amazighe, Série: Manuels, n° 2, Imprimerie El Mâarif Al Jadida, Rabat (2008).

² oayad alapyan (2008), buylmani (2009), mupammad ayt iccu (2013).

- ΘΕΩΣΙΣ ΛΑΖΑΡΟΣ | ΣΙΧΙΩΝΙΣΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

- ՀԱՅՈՒԹԵԵՔ ԽՕ ՏՈՎԵՈՒ, ԱՅ Յ ՏՈՎԵՈՒ ՏԸՆԿՑՈՒ. ԱՅ ՏԻՒՑՈՒ
ՅԹՀԻՑ Թ ԵՐԵԱՆԻ, Թ ԵՄԱՆ ՅԸՆԸՆԵ. ՅԹԻՆ (ԻԿ ԸՆԵ) Ի ՅԱԸՆԵՑՈՒ ԱՅ Յ
ՏԵԵՍ Ա ՏԸՆՔՆԻ ՏԵԵՏՈՒ ԱՅ ՏՈՒ ՅԱԸՆԵԼ. Խ Յ ՏՈՎԵՈՒ ՏՈՒՄԱՆԻ (ՅԸՆԿՑՈՒ
ԱՅ Յ 4, ՅԸՆԿՑՈՒ ԱՅ 5, ՅԸՆԿՑՈՒ ԱՅ 6 Խ ՅԹՄԱՆ ՅԸՆԿՑՈՒ), ՏԻԿՆԱԼ Ի ԻԿՆԱԼ
ՅԹՀԻՑ Թ ՅՄԵՐԻ Ա Թ ԵՐԵԱՆԻ+² (ԱՅ ՏԻՒՑՈՒ ՅԹՀԻՑ Ի ՏՈՒ ՅԸՆԵ, ՅԿ Յ
ՏԻՒՑՈՒ Օ Տ ՅԱԸՆԵԼ Օ Ա ՏՈԹՅԻՑ ԵՐԵԱՆ ՏԵԵՏՈՒ ՏԵԵՏՈՒ Խ ՅԸՆԿՑՈՒ ԱԿՆԱԼ. ՏԽ
ՏԿՆԱԼ ՅԹՀԻՑ Ի ՅԸՆԿՑՈՒ ԱԿ, ՏՕ Օ Ա ՏԸՆԿՑՈՒ ԱԿՆԱԼ ՅԸՆԿՑՈՒ ԱԿ :

- ΣΗΜΕΩΛΙ | ΒΟΛΟΣΟ ΛΕΥΚΟΟ%, ΠΣΩΘ ΘΞΙ Λ ΠΣΩΘ ΡΩΕ, ΤΗΜΕΩΛΙ ΘΗΧΤΣ ΘΠΑΙΤΩΛ. ΟΟ ΣΘΠΣΟΙ ΣΙΩΗΜΗΤΙ, ΣΗΜΕΩΛΙ Λ. + ΤΗΜΕΩΛΙ Θ Π.Ο.Ι.ΤΩΛ. Ο.Λ ΘΘΙΙ. ΘΗΧΤΣ Λ ΣΙΒΩΧΙ ΙΙΘ ΙΙΙΣ Ο.Λ Η Σ.Π.Θ. Λ ΘΘΗΧΤΣΙ ΣΙΣ.ΣΙ Σ.ΕΙΣΙ :

- X 3 ΣΘΛΣΟΙ ΣΔΛΠΩΟ, ΣΗΠΩΛΙ Σ++Σ.++Ο ΗΗΗ.ΘΙ .Λ ΘΘΕΟ.ΘΙ ΣΙ ΦΗΦΩΙ
.Η.Λ .Λ ΘΘΗ+ΣΙ ΣΙ ΙΥ ΣΛΘΙ ΣΔΣ.ΩΙ ΣΛΟ.ΘΙ. Λ.Σ, ΣΘΛΣΟΙ ΣΙ.ΗΗΗ+Η, ΣΗΗ.
X.Η.ΘΙ .Λ ΣΙ ΦΗΦΩΡ ΣΛΛ.Λ.Σ ΣΩΣΙ. ΦΗΦΩΙ | ΣΙ ΦΗΦΩΣ Σ ΣΓΣ.Σ.Σ ΣΦΙΣ. Σ.Λ.Λ

¹ Imhdì iozzi (2018), buxËis d wiyyaä (2008).

² Tulut (analogie).

- ՅԱ ՑՈՒՅԾՈ ՀԵԿԱԾՈՅ ՅՈ ԱՅԹ ԾԵԽԾ, և ԻՒՄԸՆ Ի ՑՈՒՅԾ Ե

- X ՅԹԹԱԸՆ Ի ՅԹԽՒՏ ԸՆԽՈԽԱ, ՀԹՄԸՆԼԻ Ի+ԵԽՑՔԻ ՒԹՕՏԱՒ ՈՂ ՈԽՆՂ ՈՂ
ԹԿԱԸՆ ՏԿԱԸՆ: Առ ԹԹԱԽԱ ՈՂ ԹՕԾԻ ՀԹՑՕԾԻ Ղ ՒԹՑԻ Ի ՒԵԽՑՕ ԹԸԸ ՈՂ
ՀԹՑԽ ՏԿԱԸՆ ԸՆ ՕՂ ԿՈԻ Ղ ԺԼԽ օՏ Ղ ՑԽՈ ՏԿԱ ԹԸԸ. ՕԹԿԱԸՆ ՈՂ ՀԹԿԱԸՆ
Ի+ԵԹՑԱՎԻ ԽՎ ՒԵԽՑԽ Ի ՅԸՆԽ Խ ՏԿԱ ՑԸՆԵ ՀԹՑԽՕՑ ՕԹ ԸՆԿԱ ԱԿԸՆ ՑԱԽ
ԱՂԿ. ՒԵԽՑԻ Ի+ԵԹՑԽ ՂԿԳԵ ՈՂ ՕՐԳՈՒ ՏԿԱԸՆ Ի+ԵԹՑԱՎԻ ՈՂ ԳՐՈՒ ԱԿԸՆ Խ

ተ፡ଓରେଲି ଲାଭ କୁ କରିବାକି କାହାରେଇବାକି ନାହିଁ । କିମ୍ବା କାହାରେଇବାକି ନାହିଁ । କିମ୍ବା କାହାରେଇବାକି ନାହିଁ ।

Σὲ Εὐαγγελίῳ περὶ τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ λέγεται ὅτι τὸν θεόν τον μετεπελαύνοντα στήσας εἶπεν οὐρανοῖς· Κύριε, σὺ εἶ Φως τοῦ οὐρανοῦ καὶ Λαμπτή τοῦ οὐρανοῦ, οὐκέτι φέρε τὸν οὐρανόν, αὐτὸν δέ τις φέρει.

• ΘΕΡΩΝ ΧΟ.Θ

ΛΞ Σ.Ο.QQ. ΣΥ.Π.ΘΙ, ΙΤ+Η.Θ. Σ Ρ.Θ +.Σ.Μ.Σ.Σ+ Σ.Θ+ +.Σ.Θ.Σ.Ο+ | Ι.Θ.Η+Σ Θ Π.Ρ.Θ.Λ
| 30 | +.Θ.Λ.Σ.Λ.ΣΙ Θ.Η.Θ. Μ.Λ.Λ | Θ.Ι | Χ Σ.Π.Μ.Θ.Θ (Σ.Π.Μ.Θ.Θ) | Β.Θ.Τ.Η.Λ Π.Π.Π.Λ. | Θ.Χ
% Τ.Π.Σ.Ο Λ.Σ.Π.Ο.Θ, Ο.Ο Τ.Π.Σ.Ο Π.Σ.Θ Θ.Ε.Σ.Θ, Ι.Θ.Θ.Ι.Θ.Θ | Σ.Θ.Θ.Π.Σ.Ο, Σ.Η.Θ.Λ.Σ.Θ.Ι
Σ.Ο.QQ. Σ.Θ.Θ.Θ.Σ.Σ.Χ.Θ +.Σ.Λ.Λ.Σ | +.Σ.Θ.Σ.Ο.Σ.Ι. Σ.Η.Θ.Θ.Σ.Σ.Σ.Σ.Λ. Χ.Θ
Θ.Η.Π.Λ. Λ. +.Σ.Τ.Λ.Λ. Η.Λ. Λ. Σ.Θ.Θ. Σ.Η.Π.Σ.Λ.Λ | Ι.Θ. +.Σ.Λ.Λ. Σ.Ε.Ι.Σ. | Ο Τ.Π.Θ.Π.Λ.Π.

◦+ΣΧ | +ΠΣΗ◦ +ΙοΕ+, ΙΨΛΛ◦ ΘΗ+Σ | ΣΕΣ◦ Χ ΠιοΕ, ΣΗΗ◦ Λ◦ΟΘ ΣΠ+Τ◦ ΟΙΘ
ΛΣ ΘΗ+Σ ΣΚ◦ΧΙ. ΘΧ ΦΣ◦, ΘΘΙ+Ι +ΠΣΗ◦ Λ ΘΧ ΘΠΣΟ ΣΚ◦Ο◦ Ο◦
ΘΠΣΟ ΠΣΘ ΡQ◦Ε ΙΣΥ ΠΣΘ ΡR◦*. Σ◦C, ΣΛΟ◦Θ ΣΣΕΣR. +ΠΣΗ◦ Λ ΣΚ◦
Σ◦ΚΘΩΗ Λ +ΠΣΗ◦ | ΦΣΨQ | ΘΗ+Σ | Ρ◦ ΣΚ◦X¹. ΙΘΘΙ Σ◦Θ Λ +ΠΣΗ◦ | ΣΙοΕ
Φ◦ Κ◦ΟΘ ΣΚ◦ΟΣΘ, Φ◦Κ◦ Φ◦ Θ◦ΦΟ◦ Λ Σ+ΣΗΣ Θ◦ΘΙΗΗ ΖΧ ΦΣΨQ ΗΙΣ Χ Λ
+ΗΗΗΥ, Σ◦C ΙοΙοΣ ΖΣ ΣΨ◦Π◦ΘΙ Θ ΘΣΙ, ΗR◦Ι +ΣΧ Θ◦ΦΟ◦ Χ ΣΙΣΣ◦Λ Σ Σ◦ΣΣ◦Κ
Ι +ΣΛ+. ΣΕΣ◦Κ | ΘΕ◦ΨΙ, Φ◦ Σ+ΣΗRΣ◦ Ο +ΣΧΣΟ◦ | Θ◦ΘΙΣΛ ΣΙΖ◦. ΛΣ ΣΣ◦ΚΙ
Λ, Σ+ΣΗR◦ Θ◦ΦΟ◦ Π◦+ΣΧ Σ ΘΗ+Σ | Σ◦ΘΣΛ Λ Σ◦Ο◦ΘΣΣΛ ΖΧ Σ◦ΟΣΣΟ◦.
ΘΗ+Σ | Σ◦ΘΣΛ Ι◦Θ◦Π Φ◦ Σ+ΣΗR◦ Ο ΘΠΣΟ ΠΣΘ ΣΕΣ◦Θ ΙΨ ΘΠΣΟ ΠΣΘ
ΘΕΣΣΟ. ΘΗ+Σ | Σ◦ΟΣΣΟ Θ Λ Λ Σ◦ΟΣΣΟ | Σ◦ΗΗ◦ Λ ΣΙοΕ Θ◦ΘΣΛ +ΣΗR◦
ΣΕΣ◦ ΣΘ ΧΙ ΣΙ. +ΣΗR◦Ι ΛΣΥ Λ◦ΣΣ Θ Θ◦ΟΣ◦ Λ ΣΣΘΣΙ | Π◦+ΣΧ ΙΙΟ ΘΙο
◦ΑΙΙ◦ ΖΟ◦ΘΙ. ΘΗ+Σ Λ ΗR◦Ι Θ ΣΛΣΛ◦ΡΣΙ ΣΙ ϕε◦ΦΗ◦ Η◦Λ Λ Λ ΘR◦ΠΙ

¹ (⌘Q Ⓜ.⌘.⌘ (1991), Θ.⌘.Θ (2001), Θ.⌘.Q.Θ ⋀ ⌈.⌘.S.Θ (2008), ⌈.⌘.L.Θ ⋀ ⌈.⌘.S.Θ (2022) ⋀ ⌈.⌘.S.Θ)

Θ ΤΣΙ ΣΨΩΘΙ ΘΟΙΤΩ Θ +ΣΕΡΕΣ | ΣΕΣΩΧΙ ΣΚΩΘΟΙ Χ ΦΘΗΤΣ Θ ΦΙΤΩΛ Λ
Θ +ΣΕΠΑΙΤ Θ ΣΠΙΕΙ ΣΦΛΕΙ ΠΛΑ ΤΗΜΗΤ | ΒΕΘΠΕΛ Λ +ΨΟΣ, Ο ΣΕΣΩΧΙ ΣΕ
ΛΟ ΘΙΗΝ ΙΥ ΤΟΙΟΠΤ + ΣΨΟΣΗ ΙΥΛΛ ΤΟΧΗΜΗ ΙΥΛΛ Θ ΤΣΙ. Χ ΦΘΗΤΣ |
ΒΕΣΩΧ Χ ΠΙΘΕΣΛ (ΙΟΗΟΟ ΦΙΟ ΙΟΘΠ), ΘΕΣΙ ΣΛΣΛ.ΡΣΙ ΣΕΣΩΧΙ ΣΕ ΛΟ
+ ΘΕΣΚΘΗΤ (+ΕΣΩΗΤ) ΧΟ ΒΕΣΩΧ Λ ΦΘΗΤΣ ΙΙΘΙ Χ ΠΙΘΕΣΛ.ΡΣΙ: (ΚΣΕ → ΚΣΕ,
ΧΙ → ΧΙ, ΘΘΗΛ → ΘΘΗΛ). ΦΙΟ, Θ ΦΘΟΙΗΝ Ι ΦΨΟΣ ΠΙΣΗΠΟ: | ΒΕΣΩΧ Λ ΣΣ
ΟΠΣ : (ΑΙ → ΦΙ, ΟΛΗ → ΦΛΗ,...). ΙΥ Θ ΦΘΟΙΗΝ ΙΥ ΤΟΙΟΠΤ + ΦΨΟΣ ΠΙΣΧΧΟΦΙ
ΦΙΟ Λ : (ΗΟΦ → ΗΟΦ/Ξ, ΖΟΦ → ΖΟΦ/Ξ, ΘΥ → ΘΥΦ/Ξ, Χ(Χ) → Χ(Χ)Φ/Ξ,...).
Χ ΦΘΗΤΣ | ΠΙΟΦΘΕΣΛ ΛΣΥ, ΣΛΣΛ.ΡΣΙ, ΙΙΟ Χ ΘΕΛΙ ΟΛ ΠΙΚΡΙ ΣΕΣΩΧΙ ΣΚΩΘΟΙ
Χ ΦΙΠΠΕΛ Θ ΠΙΟΙΤΩ Χ ΣΟΠΣΟΙ ΣΕΣΗΠΟ, Χ ΣΟΠΣΟΙ ΡΚΦΕ ΣΙΟΗΗΗΟ+ (ΟΠΣΟ
ΠΙΣΘ 4 Ο ΠΙΣΘ 6), ΘΘΙΤΩ Θ ΠΙΟΙΤΩ ΣΗΙΦΧΙ | ΦΘΗΤΣ | ΠΙΟΦΘΕΣΛ Σ ΣΕΣΩΧΙ
ΣΙΟΗΟΙ. ΘΘΙΤΩ Θ +ΣΕΡΕΣ | Ε.Θ Λ ΠΙΟΦΘΕΣΛ ΣΗΙΦ ΧΗ ΦΙΠΠΟΛ ΟΛ ΣΘΟΟΘ
+ ΣΕΣΗΗΨΕΠΣΙ ΠΠ (ΛΟ, Ο, Η). ++ΗΗΡΙ ΣΕΣΩΧΙ ΣΕ ΛΟ ΦΘΗΤΣ ΙΙΘΙ Κ.Θ Θ
+ ΤΟΙΟΠΤ | (++-): ΑΙ → ++ΑΙ, ΟΛΗ → ++ΟΛΗ, ΦΙΟ Θ +ΤΟΙΟΠΤ | (+-) Λ ΦΨΟΣ
(ο): ΗΣΛ → ++ΗΣΛ, ΘΕΛ → ++ΘΕΛ. ΦΙΟ ΛΣΥ Θ ΦΗΙΦΧΙ | ΤΟΘΟΘ+ | +ΟΧΗΜΗ
ΟΠΣ: ΧΙ → ΦΦΙ, ΘΥ → ΘΘΟΥ, ΖΟΦ → ΖΘΟΦ, ΖΟΦ → ΖΟΟΦ. ΛΣ ΦΘΟΠΣΟ
ΠΙΣΘ ΘΕΕΘΘ Χ ΦΥΠΘ ΦΙΟΣΡΗ ΙΥΛΛ ΣΟΠΣΟ ΠΙΣΘ ΘΕΕΣΘ | ΦΥΠΘ ΠΙΟΦΘ
Σ+ΦΗΡΟ ΦΗΙΦΧΙ | ΠΙΘΕΣΛ ΠΙΟΦΘ Θ +ΤΟΙΟΠΤ | ΦΨΟΣ (Ξ) Ε.ΦΤ | +ΟΧΗΜΗ
+ ΠΙΣΧΧΟΦΙ | ΒΕΣΩΧ ΠΠ: ΚΣΕ → ΚΣΕ, Χ(Χ) → Χ(Χ)Ξ. ΣΗΙΦΧΙ | ΠΙΟΦΘΟ ΦΙΟ
ΦΘΗΤΣ | ΠΙΟΦΘΟΛ | ΠΙΟΙΕ ΦΙΟ ΠΙΟΦΘ, ++ΗΗΡΙ ΣΕΣΩΧΙ ΣΚΩΘΟΘΘΟΙ ΦΙΟ ΣΕΣΩΧΙ ΙΙΣ
ΛΣ ΦΙΟ ΣΗΙΦ ΦΘΟΙΗΝ ΠΠ: ΟΛΗ (ΦΙΟΦ) → ΟΛΗ (ΦΙΟΕ). Λ ΤΟΛΗΛ (ΣΕΣΩΗ).

• ଏକ୍ଷେତ୍ର ପାଠୀ

„Հայ աւ իշխ ըշտօնոյ Խօ զեւլութ ըշտօնոյ և զեւլութ ըշտօնոյ, Օւհ իշխ պերկար Խօ չուլսօն, Խօ չո չուլսօն | զեւլութ ըշտօնոյ ԱՌԾՈՒ պատ ուղարկութ է ԱՌԾՈՒ պատ ուղարկութ է

•ΘΠΣΟ •ΣΚΣΟ:

• תְּמִימָה מִזְמָרָה

•ΘΙΣΟ ΙΣΟ ΡΩΕ:

•THEO THEO 阿諾:

。ΘΙΣΟ ΛΕΩ ΘΙΣΣΩ:

ԱՅ ՅԹԵԿՈՋՈՒ ԽՕ ՏԿԱԼՈԹԻ ՕՂ Ի+ՔՔ, ԵԿԱԾՈԹ ՕԸՆՏԻՑ ՏՂ ԹԼՈՒ Ի +ԸՆՉՈԾՈՒ
Ի ԱԼՈԵ, ՏՈՒ Ի ԱԼՈԵ ԱԼՀՈՈՍ Ա ՏՈՒ Ի ԱԼՈԵ ԱԼԹՈԸ. ԸԿ, ԻՇԽ Խ ՅԺԱՄՏՂՑ ԱԾՏ
ՏՈՒ Ի ԱԼՈԵ ԱԼՀՈՈՍ. ՏԸՆ Ի+ԸՆՉՈԾՈՒ Ի ՅԹՀ+Տ Ի ԱԸՆԸՆՏ, ԹԼՈՒ Ի +ԸՆՉՈԾՈՒ ԱԱՏ
Խ Ի+ՄՈ ՏՈՒ +ԸՆՉՈԾՈՒ ԽԸ Ի+ԸՆՉՈԾՈՒ ԱԸՆԸՆՏ Ի ԱԸՆԸՆՏ (ԱԸՆԸՆՏ Ի
ԱԱՏ). ԱԼԱ Կ ՅԿԱԼՈԹ ՕԸՆՏԻՑ, ԱԱԼԻ ԽԸԾ ԿԽԾ ԹԼՈՒ Ի +ԸՆՉՈԾՈՒ Ի ՅԹՀ+Տ Ի
ԱԸՆԸՆՏ ԱԼՀՈՈՍ. Խ ԵԿԱԾՈԹ ՕԸՆՏԻՑ, Խ Ի+ԸՆՉՈԾՈՒ ԱԸՆԸՆՏ, ԱԱԼԻ ԹԼՈՒ Ի
+ԸՆՉՈԾՈՒ. Խ ՅԿԱԼՈԹ ՕԺԱՄՏՂՑ, ՏԿ Խ ՅԸՆԸՆՏ ՕՂ ԲՐԱՑ Ի +ԸՆՉՈԾՈՒ. ՏԸՆՏ ԱՅԿ
ՅԺԱՄՏՂՑ Ծ +ՏԻՎԵ Ի +ԸՆՉՈԾՈՒ Ի ԱԸՆԸՆՏ (ԱԿ ՅԸՆԸՆՏ) Ծ ‘ՕՂ’ ԽԸ ՏՐԱԿՈՒ ՏԸՆՏ Ա
Ծ ԱԸՆԸՆՏ Ի+ԸՆՉՈԾՈՒ ԱԱՏ.

- X :ፌ.ፌ.፩ የፌ.፩

- X օԿՈԱԾ օԸՏԻՑ:

◦ΘΙΣΟ ΠΣΟ ΘΕΣΟ;

- ፭፻፲፭ ዓ.ም.

ՏԻՒՑԱԿ. ԱԽԱԲՈՅ | ՏԸՆՔԱԽ ԸՆ ԿՅՕ ԲՔԵ +ՕԽԱԽԵ, ԵԿ Ծ ՏԸՆՔԱԽ ՀՅԵԽ
ՅԽՈՂ ՕՂ +ՏԻՄ Տ+ +ՂՅՉԸ | ՏՄՅԱԽ | ՂՅՉԵՏ | ՏԸՆՔԱԽ ՕՂ ՂԵ ԱՅՅԵՑՆՂ ԱՅ
ԱՅՕՅԹԵՑՆՂ. +ԻՒՑԱԿ | ՏԸՆՔԱԽ ԸՆ ԿՅՕ ԿՅՕՏ ՏԺԱՊՈ ՋԸ: (ՕՂԻ, ՕԸԵ, ՕԹՏ,
ՕԸԹ...). ՏԸՆՔԱԽ ՕՂ Օ ԹՅԻԽԵՄ ԿՅՕՏ ՕՂ ՋԺԱՊՈՅ Ծ [թ- Խ ԱՅՅԵՑՆՂ
(ԱյԽՈՅ ՑԽ ԱլԹՈԱ): (ԱլԹ → ՑԽ), ՑԽ Օ ԻՒՑԵՏ Տ+ +ՕԻԱՄ + ՂՅԵՐԿԸ
(Ի+ -) ՂԵ ԱՅՅԵՑՆՂ: (ԱլԵ → ԻՒՑԵ)...). +ԻՒՑԱԿ ՂԵ ՏԸՆՔԱԽ ԸՆ ՏՃՃՈՅ.
ԿՅՕՏ ----] ՋԸ: (ԽՈՅ, ԽԻ...). ՏԸՆՔԱԽ ՂՂԿ Օ ԹՅԻԽԵՄ ԿՅՕՏ
ՕԸԹՃՃՈՅ Ծ ----/ Խ ԱՅՅԵՑՆՂ ԱլԽՈՅ, ԿՅԻ Ղ: (ԽԻ → ԽԻ ԽԻ ԽԻ / ԽԵՎ ԽԻ
ԽԻ + ՏԽԻ). ՏԻՒՑԱԿ ՂԵ ՑԽ ԱՅՅԵԽ | ՏԸՆՔԱԽ ԸՆ ԿՅՕ ԹԵ ՏՇՐԿԵՄ Ծ +ՕԸՅ. Օ+ |
ՑՃՃՈՅ Ղ +ՕԻԱՄ + ԿՅՕՏ (Օ) Խ ԱՅՅԵՑՆՂ ՋԸ: ԽԻ → ՏՃՃՈՅ, ԸՆ → ԵԸՆ...).

- ፭፻፲፭ ዓ.ም.

ଓঁ পূজ্যে, আমি তোমার কাছে এসে আপনার স্বরূপ দেখতে চাই।

፡ ອ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ອ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ອ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ອ ແກ້ວມະນຸຍາ ແລະ ອ ແກ້ວມະນຸຍາ.

- οΛ ΣΣΗΣ ΒΡΤ+ΩΣ | ΣΗΣΧΙΙ Θ +ΧΣΟ. | ΒΟΧΧ.Θ ο.ΛΕ. Λ Τ+ΩΗΛΟ. Χ Σ.Ο.
+ΠΟΣΟ+ | 45 | +ΘΛΣΛΣΙ ΘΗ.ο. +ΣΙ ΒΘ+Λ. Λ Π.Ο.Ι. | Β.Θ Τ.Χ.Μ.Σ+;

5. ТОХИТ

◦ΘΕΦΑΙΟΝ ΧΟ ΘΕΙ ΣΗΜΑΤΙ, ◦ΗΜΑΤ ΘΕΦΑΙΟΝ Λ ΒΥΛΛΟΘ ΕΔΕΣΙ, Χ ΘΕΩΙΚΛΕΙ
Ι ΘΗΤΕΣ ΕΓΧΩΡΙΟ ΡΩΠΕΣ Λ ΤΣΕΦΑΙΤΕΙ ΣΕΙΔΙ. ◦ΘΕΦΑΙΟΝ η Λ ΡΩΠΕΛΛΟ Λ ΘΕΙ ΣΩΒΟΣΗΙ
ΣΕΤΕΣΙΣΧΙ ΣΘ ΣΗΜΑΝ ΣΟΙ ΤΣΛΗΣ Χ ΒΥΛΛΟΘ Ι ΤΩΤΗΣΤ ΤΟΕΦΑΙΟΝ ΣΧ ΙΘΟΙΤ. ΘΕΙ
ΒΥΛΛΟΘ ΘΕΦΑΙΟΝ ΟΟ ΗΜΑΤ ΕΔΕΣΙ Ι ΛΥΣΕΙΚ. ΙΘΕΟ ΙΙ ΕΔΕΣΙ Λ ΡΩΠΟΙ ΘΕΦΑΙΟΝ ΟΕΙ
ΙΙΘΙ. ΙΘΕΟ Θ ΣΟΤ ΤΣΕΦΑΙΤ ΕΔΕΣΙ Λ ΡΩΠΟΙ ΤΣΕΙΣΙ ΣΗΜΑΤΙ, ΤΣΕΙΣΙ ΤΣΕΦΑΙΤ ΣΧΧΑΛΕΙ.
ΙΙΣΕ Χ ΘΕΦΑΙΟΝ Ι ΘΟΙΚΙΟ ΙΙΙΤ, ΣΛΘΙ ΣΘΗΜΑΝΗ ΟΗΛ Λ ΙΧ ΘΕΩΙΚΛΕΙ Ι ΘΟΙΚΙΕΣ
ΕΓΧΩΡΙΟ Θ ΤΘΟΣΛΑΤ ΣΕΦΑΙΟΝ.

+ΘΣΘΗΣΩΟΗΣ+

•Θ +Ε.ΜΣΥ+:

- ။XIoL, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 3, +.ΜQΣX+ | 8ΘΣIoX ။XIIΛoI | +ΘΘIo +E.ΜΣΥ+, QQΘo+ (oIHo), (2005);
- ။XIoL, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 4, +.ΜQΣX+ | 8ΘΣIoX ။XIIΛoI | +ΘΘIo +E.ΜΣΥ+, QQΘo+ (oIHo), (2006);
- ။XIoL, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 5, +.ΜQΣX+ | 8ΘΣIoX ။XIIΛoI | +ΘΘIo +E.ΜΣΥ+, QQΘo+ (oIHo), (2007);
- ။XIoL, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 6, +.ΜQΣX+ | 8ΘΣIoX ။XIIΛoI | +ΘΘIo +E.ΜΣΥ+, QQΘo+ (oIHo), (2008);
- ။XIoL, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 2, +.ΜHΣN+ +ΣΘ ΘIo+, +.ΜQΣX+ | 8ΘΣIoX ။XIIΛoI | +ΘΘIo +E.ΜΣΥ+, QQΘo+ (oIHo), (2009);
- oCQgO, I. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 6, +.ΜQΣX+ | HgRKxE, QQΘoE (oIHo), (2022);
- oJ+ oCioJ+, Q. & UΣΣSxE, +E.ΜΣΥ+ 8: oΘOΣΛ | 8C:OΘ 3, +.ΜQΣX+ | HgRKxE, QQΘoE (oIHo), (2022);
- oJ+ SCC%, C, oΘOΘCΛ | 8ΘH+Σ oCJ.ХoI X 8ΘCg+X | SΘMΛI | +Θ+H+J+ +E.ΜΣΥ+ X UoCCE.Θ oCioE | +KJgMsi | 8ΘXCE X 8ΘCg+X | AО. +HΣM.И+, (2023).
- ΘEQΣΘ, Θ., +E.ΜΣΥ+ 8: oΘOΣΛ | 8C:OΘ, +.ΜQΣX+ | HgRKxE, (2021).
- ΘoXΣ, Θ. & UΣΣSxE, oΛMΣΘ 8: | +E.ΜΣΥ+, +.ΜQΣX+ | oMgCCE, +ΣXCCΣ | +CMEИ+, (2007);
- ΘΣMgC, H. & UΣΣSxE, oΛMΣΘ 8: | +E.ΜΣΥ+, +.ΜQΣX+ | oMgCCE, +ΣXCCΣ | +CMEИ+, (2021);
- ΘΣMgC, H. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 2, +.ΜQΣX+ | oMgCCE, +ΣXCCΣ | +CMEИ+, (2022);
- ΘEQΣΘ, Θ. & UΣΣSxE, +ΣH.ULSI . +E.ΜΣΥ+ 3, +.ΜQΣX+ | HgRKxE, QQΘoE (oIHo), (2022);

- ΘڦEQڙO, Θ. & ڦEڻKڙE, +ڦHڙLڙI . +Cڙڙ4+ 4, +ڦQڙX+ I ڦKڙE, QQTheta (اH), (2022);
- ΘڦMM8C, H. & ڦEڻKڙE, +ڦHڙLڙI . +Cڙڙ5+ 5, +ڦQڙX+ I ڦKڙE, QQTheta (اH), (2022);
- ΘڦMM8C, H. & ڦEڻKڙE, +ڦHڙLڙI . +Cڙڙ6+ 6, +ڦQڙX+ I ڦKڙE, QQTheta (اH), (2022);

• ڦ +ڦHڙK+ +ڦHQTheta

- خلفي، عبد السلام، معيرة اللغة الأمازيغية في ضوء بعض التجارب العالمية، مجلة أسيناك، في ملف عددها: هيئة الأمازيغية الحوافز والمنهجية والنتائج. إصدارات المعهد الملكي للثقافة الأمازيغية، الرباط، (الصفحة: 13-36). (2009).
- مديرية المناهج بوزارة التربية الوطنية والتكوين المهني والتعليم العالي والبحث العلمي، المنهج الدراسي للتعليم الابتدائي الصيغة النهائية الكاملة، الرباط، (2021).

• ڦ HQاOڙO+:

- Ait ichou. M, la formation verbale en amazighe de Saghro au Sud-Est du Maroc, thèse de doctorat soutenue à FLSH Sais, Fès, (2022).
- Ait ichou. M, La transitivité et voix dans la phrase simple amazighe, Publication d'Editions universitaires européennes, (2024a).
- Ait ichou. M, Manuel de conjugaison de l'amazighe : le parler de sud-est du Maroc, Publication d'Editions universitaires européennes, (2024b).
- Alahyane, A., Traduction : pour une typologie Franco-amazighe du temps et de l'aspect, Mémoire pour l'obtention du diplôme du Master, FLSH Agadir, (2008).
- Amour. M, Aménagement linguistique de l'amazighe : pour une approche polynomique, in asinag (Asinag) 3, publication de l'IRCAM, Rabat, p. 75-88, (2009).
- Basset. A. la langue berbère, international african institute, London, (1952).
- Bensoukas, K, Stem Forms in the Nontemplatic Morphology of Berber, thèse de doctorat d'Etat, Université Mohammed V, Faculté des Lettres, Rabat, (2001a).
- Bensoukas, K, On the Unity of the Morphology of Moroccan Amazighe: Aspects of the Imperfective Form of the Verb, In Ameur, M. et Boumalk, A. (eds.) Standardisation de l'Amazighe, Pages 198-224, Publications de l'institut royal de la culture mazighe, Rabat (2004c).

- Bensoukas, K, Amazighe Morphology Studies: Assessment and Recommendations. In Ameur, M. et Boumalk, A. (eds.), *Structures Morphologiques de l'Amazighe*, Pages 18-38. Publications IRCAM, Rabat (2006).Bensoukas, K. Variable Syllable Weight in Amazighe, In *Langues et Linguistique*, No 18&19, pages 31-58, (2006/2007).
- Bensoukas, K. (2007). Quelques Réflexions sur la Standardisation des Thèmes Verbaux en Amazighe. In Ennaji. M. (ed.), *La Culture Amazighe et le Développement humain. Défis d'Avenir*, pages 75-87, Editeurs Langes et Linguistique. Fès.
- Bentolila. F, Grammaire fonctionnelle d'un parler berbère Ait Seghrouchen d'Oum Jeniba (Maroc). Société d'études linguistiques et anthropologiques de France SELAF, Paris, (1981).
- Boukhris et al., la nouvelle grammaire amazighe, Rabat : publication de l'IRCAM, (2008).
- Bouylmani, A., Akionsart en tarifite : réflexions critiques, In Bouhjar. A et Souifi. H (édi), l'amazighe dans l'Oriental et le Nord du Maroc : variation et convergence. Pages 69-81), Publication de l'IRCAM, Rabat, (2009).
- Chaker Salem, Le système dérivationnel verbal berbère (dialecte kabyle), Thèse de 3ème cycle, Ecole Pratique des Hautes Etudes / Université de Paris V, René Descartes, (1973).
- Chaker Salem, Un parler berbère d'Algérie (Kabylie): syntaxe. Thèse de Doctorat d'Etat, Université de Paris-V, René Descartes (thèse publiée en 1983, Aix-en-Provence-Marseille: Publications de l'Université de Provence), (1978).
- Chaker. S, L'aspect (verbe), in Encyclopédie berbère VII, page 971-977, (1989).
- Galand Lionel, Continuité et Renouvellement d'un Système Verbal : Le Cas du Berbère, Bulletin de la Société Linguistique de Paris, 72 / 1, p. 275-303 (1977).
- Galand. L, Regard sur le berbère, centre studi camito- semitici, Milano, (2010).
- Kossmann Maarten, G., L'inaccompli négatif en berbère, In Etudes et documents berbères 6, Pages 19-29, (1989).
- Kossmann Maarten, G., La conjugaison des verbes CC à voyelle alternante en berbère. In Etudes et documents berbères 12, Pages 17-33, (1994).
- Kossmann Maarten, G., Les verbes en i final en zénète, In Etudes et Documents berbères 13, Pages 99-104, (1996).
- Kossmann Maarten, G., Grammaire du parler Berbère de Figuig (Maroc oriental), Édition PEETERS. Paris- Louvain, (1997).

- Kossmann Maarten, G., Le futur à Ghadamès et l'origine de la conjugaison verbale en berbère, In Études berbères et chamito-sémitiques : Mélanges offerts à Karl-G. Prasse, Pages 15. 237, (2000).
 - Kossmann Maarten, G., Three irregular Berber verbs: 'eat', 'drink', 'be cooked, ripen'. In Evidence and Counter-Evidence: Essays in Honour of Frederik Kortlandt. Volume 2, Pages 225-236. Brill, (2008).
 - Lahrouchi, M., « A templatic approach to gemination in the imperfective stem of Tashlhiyt Berber », In Studies in African Linguistics, 37(1), pages 21-60, (2008).
 - Saa, F., Quelques aspects de la morphologie et de la phonologie d'un parler amazighe de Figuig. Publication de L'IRCAM, Rabat, (2010).